

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.18.2016

Bydgoszcz, 2 sierpnia 2016 r.

**Pan
Michał Grabski
Wójt Gminy Osie
Urząd Gminy Osie
ul. Dworcowa 6
86-150 Osie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Osie, ul. Dworcowa 6, 86-150 Osie (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 20 czerwca do 8 lipca 2016 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez PR – starszego inspektora oraz KM – starszego specjalistę, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach: 364/2016 i 365/2016, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej:
 - a) sporządzenia planu finansowego dotyczącego zadań zleconych,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki oceniona została pozytywnie z uchybieniami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2015 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2015 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 2.807.128,43 zł, tj. 98,97 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095 i 75011 realizowane były przez Urząd Gminy Osie (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101 i 80110 przez Zespół Szkół w Osiu, Szkołę Podstawową w Brzezinach i Szkołę Podstawową we Wierzchach, natomiast w rozdziałach: 85212, 85213, 85215, 85228 i 85295 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2015 r. na łączną kwotę 714.686,71 zł, tj. 25,5 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 170.326,54 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 166.986,81 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 3.339,73 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 68.902,14 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu ww. podatku. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku na łączną kwotę 40.174,55 zł.

W toku kontroli stwierdzono zawyżenie wydatków z dotacji na kwotę 10,32 zł, które nastąpiło w skutek pomyłkowego zaliczenia producentowi rolnemu paragonu fiskalnego na kwotę 50,06 zł, dotyczącego zakupu 10,86 litrów oleju napędowego zamiast faktury tj. niezgodnie z zapisami art. 6 ww. ustawy. Nadmiernie wypłaconą kwotę dotacji ujęto w decyzji Wójta Gminy Osie nr ROŚBiGK.3032.58.II.2015 z dnia 01.09.2015 r.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej dotacji wydatkowanej w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami, w łącznej kwocie 11,13 zł (wyciąg bankowy z dnia 29.06.2016 r.).

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 50.600,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.), z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2010 r. Nr 167, poz. 1131 ze zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2015 r., poz. 388 ze zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1741 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 44.388,79 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 6.896,96 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 26.103,10 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

(Dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 25.141,58 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 24.892,66 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 248,92 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % łącznej kwoty dotacji wykorzystanej przez Gminę w 2015 r.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 22.093,00 zł, które przeznaczono na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów Szkół Podstawowych z Osia, Brzezin, Wierzchów oraz na koszty obsługi ww. zadania.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowe rozliczenie kosztów 2 delegacji służbowych – w Szkołach Podstawowych w Osiu i we Wierzchach. W Szkole Podstawowej w Osiu zawyżano koszty delegacji o 54,56 zł poprzez podanie dłuższej o 65,28 km trasy podróży służbowej, a w Szkole Podstawowej we Wierzchach o 32,99 zł poprzez podanie dłuższej o 39,44 km trasy podróży służbowej, co spowodowało zawyżenie dokonanych wydatków z dotacji celowej na łączną kwotę 87,55 zł.

Stwierdzono również zawyżenie wydatków z dotacji celowej w łącznej wysokości 72,63 zł (w tym kwota dotycząca podręczników i materiałów ćwiczeniowych – 71,91 zł oraz kosztów obsługi ww. zadania – 0,72 zł), które wynikało z faktu, iż w okresie objętym kontrolą Zespół Szkół w Osiu dokonał wydatku z tytułu zapłaty za fakturę nr 92840331 z dnia 02.09.2015 r. wysokości netto, tj. 1.437,84 zł. Gmina natomiast do rozliczenia dotacji celowej za 2015 r. uwzględniła ww. fakturę w kwocie brutto, tj. 1.509,75 zł.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej dotacji wydatkowanej w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami, w łącznej kwocie 174,18 zł (wyciąg bankowy z dnia 07.07.2016 r.).

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 15.874,58 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 15.625,80 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 15.471,09 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 154,71 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty dotacji wykorzystanych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 15.625,80 zł, które przeznaczono na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów Gimnazjum w Osiu i na koszty obsługi ww. zadania.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.490.381,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r., poz. 567 ze zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 2.469.820,81 zł, w tym na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydatkowano ogółem 71.926,27 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 584.586,45 zł, w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadania. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 13.218,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 12.643,20 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 2.797,20 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.628,65 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.550,11 zł, w tym: na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 1.519,72 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 30,39 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 338,67 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 65.385,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 64.910,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 13.280,00 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.721,60 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 1741 ze zm.) oraz na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2014 r., poz. 1863 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 166,49 zł, przeznaczone na koszty obsługi zadań związanych z przyznaniem i wydaniem Kart Dużej Rodziny.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80101, 80110, 85212, 85213, 85215, 85228 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 01095 w wysokości 10,32 zł oraz w rozdziale 80101 w wysokości 160,18 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 2.836.238,47 zł wydatkowano kwotę 2.807.128,43 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 98,97 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 29.110,04 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2015 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Stwierdzono, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2015 r. (zbiorcze) o wydatkach zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową oprócz kwot wykazanych w rozdziałach: 80101 i 80110, w których kontrolujący nie byli w stanie określić zgodności danych ujętych w sprawozdaniu z ewidencją księgową, z uwagi na fakt, że zapisy w ewidencji jednostek bezpośrednio realizujących wydatki z dotacji (Zespół Szkół w Osiu, Szkoła Podstawowa w Brzezinach i we Wierzchach) zawierały zarówno wydatki sfinansowane z dotacji celowych, jak i ze środków własnych Gminy.

Powyższa sytuacja wynikała z braku prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w szczególności planu finansowego dla wydatków budżetowych z dotacji celowych, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. W związku z powyższym nie uwzględniono zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, które określone zostały w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.).

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2015 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 52.126,30 zł, co stanowiło 157,0 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (33.200,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 527,00 zł, 85212 – 45.100,60 zł, 85228 – 6.498,70 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 39.786,29 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie: ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015 r., poz. 513 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 12.340,01 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za IV kwartał 2015 r. w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w okresie objętym kontrolą w wysokości 527,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 124,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 32.298,40 zł oraz odsetek w kwocie 12.802,20 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 9.070,14 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze w wysokości 6.498,70 zł, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 1.369,20 zł.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2015 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 19.551,17 zł, tj. 49,1 % dochodów przekazanych ogółem za 2015 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły 1.596,24 zł, tj. 8,2 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 75011 – 29,45 zł, rozdział 85212 – 1.504,09 zł, rozdział 85228 – 62,70 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 168), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej należne odsetki w łącznej kwocie 1,79 zł (wyciąg bankowy z dnia 07.07.2016 r.).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2015 r. Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2015 r., wynosiły ogółem 2.218.720,75 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2014 r. ww. zaległości wzrosły o 351.755,25 zł, tj. o 18,8 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2014 r. do 30.09.2015 r. GOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stwierdzono, że GOPS w okresie objętym kontrolą nie ujmował na koniec każdego kwartału w ewidencji księgowej przypisów należności z tytułu naliczonych odsetek ustawowych od zaległości z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowiło naruszenie zapisów określonych w art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W ewidencji księgowej GOPS dokonywał przypisu odsetek tylko w wysokości stanowiącej równowartość wykonanych dochodów z tego tytułu. Przypis odsetek naliczonych za okres objęty kontrolą od zaległości z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowił na koniec IV kwartału 2015 r. kwotę 149.963,80 zł.

Odnotowano również, że należności wymagalne na koniec IV kwartału 2015 r. w wysokości 272.197,38 zł z tytułu wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych były niewłaściwie ujęte w ewidencji księgowej w § 0980 łącznie z należnościami z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), dochody z ww. tytułu powinny zostać ujęte w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*.

Ponadto wykazano, iż należności z tytułu opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze ujmowane były przez GOPS na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, jednakże ewidencja ta nie była prowadzona z podziałem na poszczególnych dłużników, których należności te dotyczą. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta, które określone zostały w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie odnotowano należności wymagalnych w rozdziale 85228.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2015 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Ustalono, iż Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. sporządzonym na podstawie sprawozdań jednostkowych wykazała nieprawidłowe dane w rozdziale 85212 (§ 0920, § 0970, § 0980) w kolumnach: 5 „Należności”, 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości”.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.).

Stwierdzono, iż w sporządzonych przez jednostki organizacyjne Gminy jednostkowych sprawozdaniach Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. nieprawidłowo wykazano dane w następującym zakresie:

Urząd – w następujących kolumnach:

- 7 „Dochody wykonane ogółem w tym potrącone na rzecz j.s.t.” – wykazano kwotę 26,35 zł, winno być 0,00 zł,
- 8 „Dochody przekazane” – wykazano kwotę 500,65 zł, winno być 527,00 zł.

GOPS – rozdział 85212 w następujących kolumnach:

- 5 „Należności” – wykazano w § 0920 kwotę 12.802,20 zł, winno być 519.213,47 zł, w § 0980 kwotę 1.744.607,85 zł, winno być § 0970 – 272.197,38 zł i § 0980 – 1.472.410,50 zł,
- 6 „Dochody wykonane ogółem” - wykazano w § 0920 kwotę 12.802,20 zł, w § 0980 kwotę 32.298,40 zł, winno być odpowiednio: § 0920 – 12.802,17 zł, § 0980 – 32.298,43 zł,
- 7 „Dochody wykonane ogółem w tym potrącone na rzecz j.s.t.” – wykazano w § 0980 kwotę 11.988,72 zł, winno być 0,00 zł,
- 8 „Dochody przekazane” – wykazano § 0920 kwotę 12.802,20 zł, winno być 12.802,17 zł w § 0980 kwotę 20.309,68 zł, winno być 32.298,43 zł,
- 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości” – wykazano w § 0920 kwotę 0,00 zł, w § 0980 kwotę 1.712.309,45 zł, winno być odpowiednio: § 0920 – 506.411,30 zł, § 0970 – 272.197,38 zł, § 0980 – 1.440.112,07 zł.

Ponadto stwierdzono, iż wykazane omyłkowo przez GOPS dane w zakresie rozdziału 85212 § 0970 w kolumnach 5 oraz 9 i 10 ww. sprawozdania dotyczyły należności z tytułu świadczeń rodzinnych. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień:

- pobranie dotacji celowej w nadmiernej wysokości w rozdziale 01095 i 80101,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- nieprawidłowa klasyfikacja źródeł należności budżetu państwa,
- brak ewidencji analitycznej dla określonych wydatków z dotacji celowej,
- brak ujęcia na koniec każdego kwartału przypisów należności z tytułu odsetek od zaległości z funduszu alimentacyjnego,
- nieuwzględnienie zasad funkcjonowania konta 221,
- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27ZZ – zbiorczego i jednostkowych.

Przyczyną stwierdzonych powyżej uchybień jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Wskazane w toku kontroli uchybienia nie miały istotnego wpływu na realizację kontrolowanych zadań.

Za wskazane powyżej uchybienia odpowiedzialność ponosi: MG – Wójt Gminy Osie, AS – Skarbnik Gminy Osie, MF – Kierownik GOPS w Osiu, MŚ – główny księgowy GOPS

w Osiu, AK – Dyrektor Zespołu Szkół w Osiu, GCh – Dyrektor Szkoły Podstawowej we Wierzchach oraz MB – główny księgowy w samorządowych jednostkach oświatowych Gminy – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności do:

- 1) prawidłowego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
- 2) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 3) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 4) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 5) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osiu do:
 - naliczania i ewidencjonowania, na koniec każdego kwartału, odsetek od nieterminowych płatności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według poszczególnych dłużników,
 - ujmowania należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconej w latach wcześniejszych w § 0970 klasyfikacji budżetowej,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
- 6) zobligowania Dyrektorów samorządowych jednostek oświatowych w Osiu, Brzezinach oraz Wierzchach do:
 - wydatkowania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej do wysokości odpowiadającej wykonaniu tych zadań,
 - wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

(podpis i pieczęć Wojewody)